

Verbijsterende handel in beschermde Europese soorten

Ook moeite met het verschil tussen grote en kleine barmsijs?
Ga eens kijken op de vogeltjesmarkt van Barneveld,
Liempde of Meppel en je leert een boel. Een koppeltje
barmsijs doet zo'n € 30,-. Baardmannen zijn met zo'n € 175,-
per koppel wat exclusiever.

Veel vogelaars zijn verbaasd als ze horen wat voor vogels er worden verhandeld op beurzen, internet, in winkels en via-via. Een stroom van berichten over dit onderwerp was voor Vogelbescherming begin dit jaar reden om onderzoek te doen naar deze handel. Uit dit onderzoek blijkt dat er inderdaad nogal wat aan de hand is. Kerkuilen zijn geen probleem en op internet zo gevonden; 3 jongen en een pop, t.e.a.b. Ook draaihalzen en ortolanen zijn verkrijgbaar. Soorten waar de harten van zelfs doorgewinterde vogelaars sneller van gaan kloppen.

Tot 1994 mochten er in Nederland slechts zeven soorten als kooivogel worden gehouden. Sinds 1997 zijn alle soorten toegestaan; mits in gevangenschap gekweekt, te bewijzen via een gesloten, passende pootring. Sinds die tijd staan de deuren voor de vogelhouders wijd open. Met sommige soorten wordt al vele jaren volop gekweekt. "De barmsijs is de meest geschikte vogel om de eerste stap te zetten in de fascinerende wereld die het kweken van Europese vogels toch is," lezen we in een standaardwerk over kweken met Europese vogels. Het voorkomen van allerlei kleurvarianties bewijst dat deze soort in gevangenschap makkelijk voor nageslacht zorgt. Andere soorten - zoals

keep, appelvink en pestvogel - worden alleen door echte experts gekweekt.

Illegale import en eigen vangst

Alle soorten, inclusief makkelijk kweekbare, worden nog steeds uit het wild geroofd. Op verschillende vogelbeurzen werden in het kader van dit onderzoek wilde barmsijsen aangetroffen. Keurig geringd weliswaar, maar dieprood, onrustig of beschadigd. En die gesloten voetring? Die blijkt ook bij volwassen vogels door professionele 'omringers' vrij eenvoudig aan te brengen.

In Eindhoven werd vorig jaar een partij van 233 vogels met een waarde van meer dan € 10.000,- in beslag genomen, waaronder 17 baardmannetjes, 6 blauwborsten, 2 blauwe rotslijsters, 2 rotsklevers, 1 cirlogors, 30 Europese kwartels, 2 hoppen, 1 kalenderleeuwerik en 14 sneeuwgorzen.

Sommige illegaal verhandelde vogels worden aangevoerd uit het buitenland, de rest wordt gevangen in eigen land. Bijvoorbeeld met een vangkooi in de eigen achtertuin. Maar ook met mistnetten, klapnetten, lijmstokken, lijm-draad en via het uithalen van nestjes. Een enkele keer worden bij het controleren van nestkasten zelfs geringde jongen aangetroffen. Ongetwijfeld met het idee om ze vlak voor het uitvliegen te 'oogsten'.

De verenigingen van vogelhouders keuren dit soort praktijken af, maar uit de grootschalige en openlijke beschikbaarheid van wilde vogels op allerlei beurzen blijkt helaas dat het zelfreinigend vermogen van deze liefhebberij zeer beperkt is.

Opsporing vrijwel afgebouwd

Regelmatig worden inheemse vogels in beslag genomen. Het gaat om duizenden vogels per jaar, maar die vormen slechts het topje van de ijsberg. Tegelijk met het verruimen van de wetgeving - die logischerwijs de noodzaak voor opsporing groter maakt - is namelijk de controle in het veld juist flink afgebouwd. De veldpolitie werd in 1993 opgeheven, basis-surveillance door de politie in buitengebieden vindt vrijwel niet meer plaats en de samenwerking van de politie met BOA's (Buitengewoon Opsporings Ambtenaar) is in sommige regio's tot nul gereduceerd.

Door zowel politie als Algemene Inspectie Dienst wordt geen prioriteit gegeven aan controle in het veld. Van samenwerking is nauwelijks sprake. Bovendien zijn de afgelopen tien jaar veel natuurgebieden onder beheer gekomen van natuurbeschermingsorganisaties die toezicht niet meer tot hun kerntaak rekenen en deze tot een minimum hebben gereduceerd.

Meld verdachte vogels!

Vogelbescherming onderzoekt momenteel de mogelijkheden om handel in Europese vogels een halt toe te roepen. Iedereen die, bijvoorbeeld op een vogelmarkt, vogels ziet met 'verdacht gedrag', verdachte kleur of verdachte ringen, wordt verzocht contact op te nemen met de Groendesk van de AID (030 669 26 40) en/ of het vogelinformatiecentrum@vogelbescherming.nl. Komend najaar presenteert Vogelbescherming Nederland het rapport 'Gekweekt met de vangkooi'. ●